

ETS 94

HALDUSASJADEGA SEOTUD DOKUMENTIDE VÄLISRIIKIDES ÜLEANDMISE EUROOPA KONVENTSIOON

Koostatud 24. novembril 1977. a Strasbourgis

PREAMBULA

Konventsioonile allakirjutanud Euroopa Nõukogu liikmesriigid, arvestades Euroopa Nõukogu eesmärki saavutada suurem ühtsus oma liikmesriikide vahel, mis põhineb vastastikusel seaduslikkuse ning inimõiguste ja põhivabaduste austamisel; olles veendunud, et nende eesmärkide saavutamisele aitab kaasa sobilike meetmete võtmine, et abistada üksteist haldusasjades; pidades silmas, et tähtis on tagada välisriikides üleantavate haldusdokumentide olemasolu õigeaegne teatavaks saamine nende adressaatidele; on kokku leppinud järgmises.

I peatükk ÜLDSÄTTED

Artikkel 1. Konventsiooni reguleerimisala

1. Osalisriigid võimaldavad üksteisele vastastikust õigusabi haldusasjadega seotud dokumentide üleandmisel.
2. Konventsiooni ei kohaldata rahandus- ja kriminaalasjades. Riik võib alla kirjutades või ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemiskirja deponeerides või hiljem Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetavas deklaratsioonis teatada, et temale esitatud taotluste puhul kohaldab riik konventsiooni ka rahandusasjadele või õigusrikkumistele, mille eest karistuse mõistmine ei kuulu taotluse esitamise ajal tema kohtuorganite pädevusse. Riik võib deklaratsioonis täpsustada selle tingimuse vastastikkust.
3. Riik võib konventsioonile alla kirjutades või ratifitseerimis-, kinnitamis-, vastuvõtmis- või ühinemiskirja deponeerides või viie aasta jooksul konventsiooni jõustumisest Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetavas deklaratsioonis teatada, milliste haldusasjade suhtes riik konventsiooni ei kohalda. Teine osalisriik võib nõuda vastastikkuse põhimõtte kohaldamist.
4. Selle artikli lõigete 2 ja 3 alusel tehtud deklaratsioonid jõustuvad riigi suhtes konventsiooni jõustumise päeval või kolme kuu möödumisel päevast, mil Euroopa Nõukogu peasekretär on need kätte saanud. Neid võib osaliselt või täielikult tagasi võtta, saates asjakohase deklaratsiooni Euroopa Nõukogu peasekretärile. Tagasivõtmine jõustub kolme kuu möödumisel deklaratsiooni kättesaamisest.

Artikkel 2. Keskasutused

1. Osalisriik määrab teistest osalisriikidest pärinevate haldusasjadega seotud dokumentide üleandmise taotluste vastuvõtmiseks ja vajalike meetmete rakendamiseks keskasutuse. Liitriigid võivad määrata rohkem kui ühe keskasutuse.
2. Osalisriik võib määrata ka teisi asutusi täitma keskasutusega samu ülesandeid ja määrata kindlaks nende territoriaalse kompetentsi. Taotlust esitaval riigil on igal juhul õigus pöörduda otse keskasutuse poole.
3. Osalisriik võib lisaks määrata edastusasutuse, kelle ülesandeks on oma riigi asutustest saabuvate taotluste kokku kogumine ja nende edastamine välisriikide pädevatele asutustele. Liitriigid võivad määrata rohkem kui ühe edastusasutuse.
4. Ülalnimetatud asutused peavad olema kas ministeeriumi struktuuriüksused või muud ametiasutused.
5. Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetavas deklaratsioonis teatab osalisriik selle artikli kohaselt määratud keskasutuse nimetuse ning aadressi.

Artikkel 3. Üleandmistaotlus

Üleandmistaotlus saadetakse selle riigi keskasutusele, kus üleandmist taotletakse. See peab olema esitatud vastavalt konventsiooni lisas toodud näidisele koos üleantavate dokumentidega. Taotlus ja dokumendid edastatakse kahes eksemplaris. Selle formaalsuse täitmata jätmine ei ole piisav põhjus taotluse rahuldamata jätmiseks.

Artikkel 4. Legaliseerimiskohustusest vabastamine

Konventsiooni alusel edastatavad taotlused ja nende lisad on vabastatud legaliseerimisest, apostilli panekust või mis tahes muust sarnasest formaalsusest.

Artikkel 5. Vastavus konventsioonile

Kui taotluse saanud riigi keskasutus leiab, et taotlus ei vasta konventsiooni nõuetele, peab ta sellest viivitamata teavitama taotluse esitanud riiki, tuues ära ka vastuväited.

Artikkel 6. Üleandmise viis

1. Taotluse saanud riigi keskasutus annab konventsiooni alusel dokumendid üle:
 - a) siseriiklikes õigusaktides ettenähtud dokumentide üleandmise korra kohaselt isikule, kes viibib tema territooriumil, või
 - b) taotluse esitanud asutuse nõutud kindlal viisil, kui see ei ole vastuolus taotluse saanud riigi siseriiklike õigusaktidega
2. Selle artikli lõike 1 punkti *b* kohaselt võib dokumente alati üle anda otse adressaadile, kui viimane need vabatahtlikult vastu võtab.
3. Kui taotluse esitanud riik taotleb üleandmist kindla aja jooksul, rahuldab taotluse saanud riigi keskasutus selle niivõrd, kuivõrd see on võimalik.

Artikkel 7. Keel

1. Kui välisriigi dokument antakse üle vastavalt konventsiooni artikli 6 lõike 1 punktile *a* ja lõikele 2, ei pea see olema varustatud tõlkega.
2. Kui adressaat keeldub dokumenti vastu võtmast põhjusel, et ta ei valda keelt, milles see on koostatud, korraldab taotluse saanud riigi keskasutus selle tõlkimise riigikeelde või ühte selle riigi asjaajamiskeeltest. Samas võib ta paluda taotluse esitanud riiki tõlkida dokument või varustada see tõlkega taotluse saanud riigi riigikeelde või ühte selle riigi ametlikest keeltest.
3. Kui välisriigi dokument antakse üle vastavalt artikli 6 lõike 1 punktile *b* ja kui taotluse saanud riigi keskasutus seda nõuab, peab dokument olema tõlgitud või varustatud tõlkega taotluse saanud riigi riigikeelde või ühte selle riigi ametlikest keeltest.

Artikkel 8. Üleandmisteatis

1. Taotluse saanud riigi keskasutus või taotlust üleandev asutus täidab üleandmisteatise konventsioonile lisatud näidise kohaselt. Üleandmisteatis kinnitab, et taotlus on rahuldatud või, kui seda ei olnud võimalik täita, siis millisel põhjusel.
2. Täidetud üleandmisteatise saadab selle koostanud asutus otse taotleva poole keskasutusele.
3. Kui üleandmisteatise autentsus on vaidlustatud, võib taotleva poole asutus paluda taotluse saanud riigi keskasutust kinnitada mis tahes üleandmisteatis, mille on koostanud muu asutus kui keskasutus.

Artikkel 9. Taotluse ja üleandmisteatise plangid

1. Konventsioonile lisatud taotluse plank trükitakse ühes Euroopa Nõukogu ametlikest keeltest. Lisaks võib see olla trükitud ka taotluse esitanud riigi riigikeeles või ühes selle riigi asjaajamiskeeltest.
2. Plangil olevad tähikud täidetakse taotluse saanud riigi riigikeeles või ühes tema asjaajamiskeeltest või ühes Euroopa Nõukogu ametlikest keeltest.

Artikkel 10. Üleandmine konsulaarametnike poolt

1. Osalisriik võib dokumentide üleandmist teise osalisriigi territooriumil asuvatele isikutele korraldada otse ilma sundi kasutamata oma konsulaarametnike või, kui asjaolud seda nõuavad, diplomaatiliste esindajate kaudu.
2. Riik võib konventsioonile alla kirjutades või ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemiskirja deponeerides Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetas deklaratsioonis esitada vastuväite taolise üleandmisviisi kasutamise kohta tema territooriumil tema kodanike, kolmandate riikide kodanike või kodakondsuseta isikute suhtes. Teine osalisriik võib sellisel juhul nõuda vastastikkuse põhimõtte kohaldamist.
3. Selle artikli lõike 2 alusel tehtud deklaratsioon jõustub deklaratsiooni teinud riigi suhtes konventsiooni jõustumise päeval. Selle võib tagasi võtta Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava deklaratsiooniga. Tagasivõtmine jõustub kolme kuu möödumisel deklaratsiooni kättesaamisest.

Artikkel 11. Edastamine posti teel

1. Osalisriik võib dokumentide üleandmiseks teise osalisriigi territooriumil elavale isikule kasutada otsepostitust.
2. Osalisriik võib alla kirjutades või ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemiskirja deponeerides või viie aasta jooksul konventsiooni jõustumisest esitada

Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetavas deklaratsioonis vastuväite sellise edastusviisi osalise või täieliku kasutamise kohta tema territooriumil tulenevalt adreassaadi kodakondsusest või kindlaksmääratud dokumentide kategooriate puhul. Teised osalisriigid võivad sellisel juhul nõuda vastastikkuse põhimõtte kohaldamist.

3. Selle artikli lõike 2 alusel tehtud deklaratsioon jõustub deklaratsiooni teinud riigi suhtes konventsiooni jõustumise päeval või kolme kuu möödumisel päevast, mil Euroopa Nõukogu peasekretär on selle kätte saanud. Deklaratsiooni võib osaliselt või täielikult tagasi võtta Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava deklaratsiooniga. Tagasivõtmine jõustub kolme kuu möödumisel deklaratsiooni kättesaamisest.

Artikkel 12. Teised edastuskanalid

1. Osalisriigid võivad dokumentide üleandmiseks kasutada diplomaatilisi või konsulaarkanaleid.

2. Konventsioon ei takista kahel või enamal osalisriigil kokku leppida ja lubada dokumentide üleandmiseks kasutada muid, eelnevates artiklites nimetatava edastuskanaleid, eriti nende asjaomaste asutuste omavahelist otsesuhtlemist.

Artikkel 13. Kulud

1. Välisriigi dokumentide edastamisel vastavalt konventsiooni artikli 6 lõike 1 punktile *a* ja lõikele 2 ei nõua taotluse saanud riik üleandmisega seotud kulude tasumist.

2. Taotluse esitanud asutus on kohustatud tasuma kulud, mis tekkisid seetõttu, et ta nõudis artikli 6 lõike 1 punkti *b* kohaselt üleandmist kindlal viisil.

Artikkel 14. Rahuldamata jätmine

1. Üleandmistaoitluse saanud riigi keskasutus võib jätta selle rahuldamata, kui

a) ta leiab, et asi, millega seoses dokumendi üleandmist taotletakse, ei ole haldusasi konventsiooni artikli 1 tähenduses;

b) ta leiab, et taotluse rahuldamine ohustaks selle riigi suveräänsust, julgeolekut, avalikku korda või muid olulisi huve;

c) adreassaat ei asu taotluses märgitud aadressil ja tema asukohta ei ole võimalik tuvastada.

2. Taotluse rahuldamata jätmise korral teavitab taotluse saanud riigi keskasutus sellest ja samuti rahuldamata jätmise põhjustest viivitamata taotluse esitanud riigi keskasutust.

Artikkel 15. Tähtajad

Kui dokument on edastatud üleandmiseks teise osalisriigi territooriumil, määrab taotluse esitanud riik kindlaks mõistliku aja, et adreassaadil oleks alates dokumendi kättesaamisest võimalik menetluses osaleda, olla esindatud või valida esindaja, kui see osutub vajalikuks.

Artikkel 16. Seosed muude rahvusvaheliste lepingute või kokkulepetega

Konventsioon ei mõjuta juba sõlmitud või tulevikus sõlmitavaid rahvusvahelisi lepinguid ja praktikat või osalisriikide muid kokkuleppeid, mis käsitlevad selle konventsiooni valdkonda.

II peatükk LÕPPSÄTTED

Artikkel 17. Konventsiooni jõustumine

1. Konventsioon on allakirjutamiseks avatud Euroopa Nõukogu liikmesriikidele. Ta tuleb ratifitseerida, vastu võtta või kinnitada. Ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamiskirjad deponeeritakse Euroopa Nõukogu peasekretäri juurde.

2. Konventsioon jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele kolmanda ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamiskirja deponeerimisest.

3. Riigi suhtes, kes järgnevalt konventsiooni ratifitseerib, vastu võtab või kinnitab, jõustub konventsioon selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamiskirja deponeerimisest.

Artikkel 18. Konventsiooni täiendamine

Osalisriigi taotlusel või kolme aasta möödumisel konventsiooni jõustumisest algatavad osalisriigid mitmepoolse konsultatsiooni, milles Euroopa Nõukogu liikmesriik võib olla esindatud vaatlajaga, et arutada konventsiooni kohaldamist, samuti selle täiendamise või sätete laiendamise vajadust. Konsultatsioon toimub Euroopa Nõukogu peasekretäri kokku kutsutud nõupidamisel.

Artikkel 19. Mitteliikmesriikide ühinemine

1. Pärast konventsiooni jõustumist võib Euroopa Nõukogu Ministrite Komitee kutsuda mitteliikmesriiki konventsiooniga ühinema. Selle otsustamiseks on vajalik kahekolmandikuline häälteenamus, kusjuures poolt peavad hääletama kõik osalisriigid.
2. Ühinetakse ühinemiskirja deponeerimisega Euroopa Nõukogu peasekretäri juurde ning ühinemine jõustub kolme kuu möödumisel ühinemiskirja deponeerimisest.

Artikkel 20. Territoriaalne kehtivus

1. Riik võib konventsioonile alla kirjutades või ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemiskirja deponeerides täpsustada territooriumi või territooriumid, mille suhtes konventsiooni kohaldatakse.
2. Riik võib ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemiskirja deponeerides või hiljem Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava deklaratsiooniga laiendada konventsiooni kehtivust muule või muudele deklaratsioonis märgitud territooriumi(de)le, mille rahvusvaheliste suhete eest ta on vastutav või kelle huvides ta on õigustatud võtma kohustusi.
3. Eelmise lõike kohaselt tehtud deklaratsioonist võib loobuda selles nimetatud mis tahes territooriumi suhtes Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava teatega. Loobumine jõustub kuue kuu möödumisel päevast, mil Euroopa Nõukogu peasekretär on teate kätte saanud.

Artikkel 21. Reservatsioonid

Konventsiooni suhtes ei või teha reservatsioone.

Artikkel 22. Denonsseerimine

1. Osalisriik võib konventsiooni denonsseerida Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava teatega.
2. Denonsseerimine jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kuue kuu möödumisele päevast, mil peasekretär on teate kätte saanud. Konventsiooni kohaldatakse jätkuvalt üleandmistaotlustele, mis on saadud enne denonsseerimise jõustumist.

Artikkel 23. Depositaari ülesanded

Euroopa Nõukogu peasekretär teatab Euroopa Nõukogu liikmesriikidele ja teistele konventsiooniga ühinenud riikidele igast

- a) allakirjutamisest;
- b) ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemiskirja deponeerimisest;
- c) konventsiooni artikli 17 lõigete 2 ja 3 kohase jõustumise kuupäevast;
- d) deklaratsioonist, mis on saadud vastavalt artikli 1 lõigetele 2, 3 ja 4;
- e) deklaratsioonist, mis on saadud vastavalt artikli 2 lõikele 5;
- f) deklaratsioonist, mis on saadud vastavalt artikli 10 lõigetele 2 ja 3;
- g) deklaratsioonist, mis on saadud vastavalt artikli 11 lõigetele 2 ja 3;
- h) deklaratsioonist või teatest, mis on saadud vastavalt artikli 20 lõigetele 2 ja 3;
- i) teatest, mis on saadud vastavalt artikli 22 lõikele 1, ja kuupäevast, millal denonsseerimine jõustub.

Selle kinnituseks on täievolilised esindajad konventsioonile alla kirjutanud.

Koostatud 24. novembril 1977 Strasbourgis inglise ja prantsuse keeles ühes eksemplaris;

mõlemad tekstid on võrdselt autentset ja deponeeritakse Euroopa Nõukogu arhiivi.

Euroopa Nõukogu peasekretär edastab tõestatud koopiad kõigile allakirjutanud ja ühinenud riikidele.